

Стивън Лийкок • Едгар Уолас •
Джордж Ейд • Василий Никифоров-Волгин •
Николай Лесков • Александър Грин



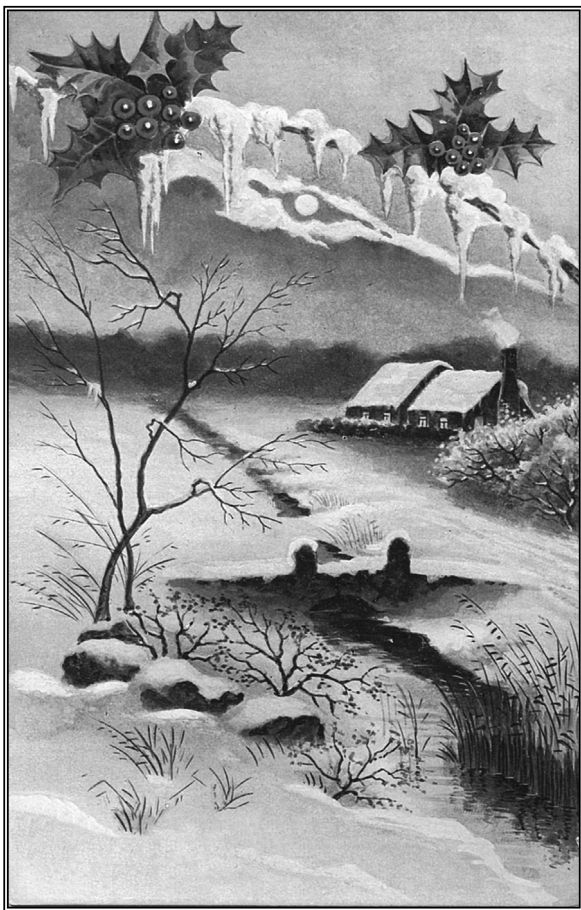
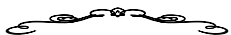
ПРАЗИЧНИ ИСКРИЦИ

Подбор и превод
Огняна Иванова



Съдържание

ГРЕШКИТЕ НА ДЯДО КОЛЕДА.....	7
<i>Стивън Лийкок (1869–1944)</i>	
КОЛЕДНИ ПОДАРЪЦИ	15
<i>Едгар Уолас (1875–1932)</i>	
СЪЧИНЕНИЯТА НА ЕДГАР ПО.....	41
<i>Джордж Ейд (1866–1944)</i>	
СРЕБЪРНА ВИХРУШКА	51
<i>Василий Никифоров-Волгин (1900–1941)</i>	
НЕПРИЯТНОСТ ПО РОЖДЕСТВО.....	61
<i>Николай Лесков (1831–1895)</i>	
БАЩА И ДЪЩЕРИЧКА НА НОВА ГОДИНА.....	85
<i>Александър Грин (1880–1932)</i>	





Грешките на Дядо Колега

Беше Бъдни вечер.
Господин и госпожа Браун, които живееха в съседната къща, вечеряха с господин и госпожа Джоунс.

На масата имаше вино и орехи. Децата се бяха качили на горния етаж.

– Какво взе на синовете си за Коледа? – попита Браун.

– Влакче – отвърна Джоунс. – Нов модел, навива се.

– Дай да го видим!

Джоунс взе един пакет от страничната полица и започна да маха хартията.

– Добре са го намислили, нали? – рече той. – Има си релси, по които върви. Чудно е, че децата толкова обичат да играят с влакчета, нали?

– Да – съгласи се Браун. – Как се сглобяват релсите?

– Почакай, ще ти покажа! – каза Джоунс. – Само ми помогни да съберем нещата от вечерята и да махнем покривката. Готово! Ето! Наредваш релсите ей така, закрепваш ги в краищата...

– А, да, схващам! Изравняваш ги, нали? Такъв подарък истински ще зарадва всяко дете. А аз взех на Уили аероплан.

– Знам ги аеропланите, страхотни са! И аз подарих аероплан на Едуин за един от рождените му дни. Но реших сега да му взема влакче. Казах му, че този път Дядо Коледа ще му донесе нещо съвсем необичайно. Едуин, разбира се, абсолютно вярва в Дядо Коледа. Божичко... Я погледни локомотива! В огнището има пружина.

– Навий я! – каза Браун, обзет от силно любопитство. – После я пусни!

– Добре, само че струпай две-три чинии, за да облегнем края на релсите на нещо – помоли го Джоунс. – Ето, забележи ли как бръмчи, преди да тръгне! Страхотна играчка за деца, нали?

– Да – призна Браун. – Я гледай, дърпа се въженце, за да свири! Милостиви Боже, свири, нали? Точно като истински влак!

– Хайде, Браун, ти закачи вагоните, а аз ще го пусна. В ролята на машинист, ами да!

Измина половин час, а Браун и Джоунс продължаваха да си играят с влакчето на масата за вечеря.

На горния етаж съпругите им изглежда не бяха забелязали тяхното отсъствие. Бяха прекалено вглъбени в заниманията си.

– О, според мене е прекрасна! – рече госпожа Браун. – От години не съм виждала толкова хубава кукла! Трябва да купя същата и на Улвайна. Кларис направо ще изпадне в захлас!

– Така е – потвърди госпожа Джоунс. – И само колко ще се забавлява да ѝ довърши роклите! Децата много обичат да се занимават с такива работи. Виж, куклата върви с три роклички, толкова са сладки! Скроени са и остава само да се ушият!

– Ах, каква красота! – възкликна госпожа Браун. – Струва ми се, че бледоморавата най-отива на куклата заради златистите коси, не си ли съгласна? Само че според теб няма ли да стане още по-хубава, ако обърнем яката ей така и сложим тясна панделка ей тука?

– Прекрасна идея! – каза госпожа Джоунс. – Веднага да го опитаме. Почакай, сега ще донеса

игла! Ще кажа на Кларис, че самият Дядо Коледа го е ушил. Детето абсолютно вярва в Дядо Коледа!

Половин час по-късно госпожа Джоунс и госпожа Браун бяха така погълнати да шият кукленските рокли, че не чуваха рева на влакчето, движещо се нагоре-надолу по масата за вечеря, и нямаха представа какво правят четирите деца.

А и децата не усещаха липсата на своите майки.

– Гот, нали? – каза Едуин Джоунс на малкия Уили Браун, докато двамата седяха в спалнята на Едуин. – По сто в кутия, с коркови накрайници и – погледни само! – кехлибарени мундщуци, наредени в кутийката отстрани. Хубав подарък за татко, нали?

– Чудесен! – възхити се Уили. – А аз ще подаря на татко пури.

– Да, и аз си мислех за пури. Мъжете винаги се радват на пури и на цигари. Няма начин да сбъркаш с едното от двете. Виж какво, искаш ли да пробваме цигарите? Ще измъкнем две най-отдолу. Ще ти харесат, руски са. Много по-добри са от египетските.

– Благодаря! – каза Уили. – Ще ми бъде изключително приятно. Пуша едва от миналата пролет, започнах на дванайсетия си рожден ден. Според

мене е глупаво човек да пропуши прекалено рано, не смяташ ли? Забавя му се растежът. Аз изчаках да навърша дванайсет.

– И аз – рече Едуин, и двамата запалиха. – Всъщност нямаше да ги купя точно сега, но го направих заради татко. Непременно трябва да получи подарък от Дядо Коледа. Той абсолютно вярва в Дядо Коледа, разбираш ли?

Докато това траеше, Кларис показваше на малката Улвайна какъв чудесен малък комплект за бридж е купила на майка си.

– Виждаш ли колко са красиви маркерите? – попита Улвайна. – И само колко е фин холандският дизайн! А може би е фламандски, мила?

– Холандски е – увери я Кларис. – Изглежда очарователно. И само колко са сладки кутийките, където да си държиш парите, докато играеш! Не беше задължително и тях да купувам, не влизат в комплекта, но ми се струва, че е направо тъпо да се играе без пари, нали?

– Да, отворително е! – потрепери Улвайна. – Но майка ти никога не играе на пари, нали?

– Мама ли? Слава Богу, никога. Не съобразява достатъчно бързо, та да го прави. Затова ще ѝ кажа,

че Дядо Коледа лично е настоял да добавя и малките кутийки.

– Сигурно и тя като майка ми вярва в Дядо Коледа?

– О, абсолютно – отвърна Кларис и добави: – Какво ще кажеш да си направим една игричка? С френските правила. Или пък да поиграем на норвежки скат, ако предпочиташ. Играе се само от двама.

– Добре – съгласи се Улвайна и след няколко минути двете се бяха унесли в играта на карти, приготвили купчинка джобни пари.

След около половин час всички членове на двете семейства отново се събраха в гостната. Разбира се, никой не отвори дума за подаръците. Освен всичко друго, бяха много заети, защото разглеждаха красивата голяма Библия с карти, която семейство Джонс бяха донесли, за да подарят на дядото. Всички единодушно се съгласиха, че с помощта на тази Библия Дядото ще открива денонощно, за нула време, което и да е място в Светите земи.

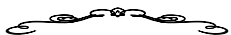
А на един от по-горните етажи, доста нависоко, дядото седеше в собствената си гостна и гледаше с любов подаръците, с които бе заобиколен. Беше приготвил красив декантер за уиски, със сребърен

филигран отвън (и уиски вътре) за семейство Джоунс, а за малкия им син – голям дръмбой с покритие от никел.

И така, към десет часа на Бъдни вечер Браун и Джоунс си играеха с влакчето, госпожа Браун и госпожа Джоунс шиеха кукленски рокли, момчетата пушеха цигари, а Кларис и Улвайна играеха на карти с джобните си пари. И нависоко в гостната – винаги нависоко – дядото пиеше уиски и свиреше с дръмбой.

По-късно, когато нощта много напредна, лицето, или онзи, който прави всичко – така наречените Дядо Коледа (или както и да го наричат) – събра всички подаръци и ги пусна в чорапите на празнуващите. Но понеже недовиждаше, както винаги, взе, че раздаде не каквото трябва на не когото трябва; един вид – остави подаръците точно на онези хората, при които те бяха по-преди.

Все пак сутринта на следващия ден – на Коледа – положението беше оправено. Така става винаги. На Коледа винаги всичко е наред.





Коледни подаръци

Моторът на великолепния автомобил на Лу Уидързайн се развали точно на портата при портиерската къщичка на имението Пелфорд, и то тъкмо когато лорд Пелфорд излизаше оттам.

– Само каква досада! – рече Лу и се усмихна, въпреки сполетялата го неприятност. – Цяло щастие е, че не съм тръгнал за определено място, а обикалям да разглеждам красотите на Англия.

Валеше ситен сняг и околностите бяха побелели. Лорд Пелфорд направи лека гримаса.

– Човек не би избрал нито това време, нито този сезон, за да обикаля с кола – каза той, а господин Уидързайн се засмя.

Смехът беше едно от най-ценните му качества, както и плътният му баритон. Капеланът в Дарт-

мурския затвор, колкото и да не се въодушевяваше, когато някое престъпление доведеше познато лице във Втора зала, винаги с радост приветстваше Лу, ако попаднеш там отново, защото Лу пееше в хора.

– Предпочетох зимата и се молих да вали много и да падне голям сняг – каза той, а после обясни на озадачения си слушател: – Цели двацет години празнувах Коледа в най-горещата част на Югозападна Африка. Палещо слънце, толкова горещ пясък, че ботушите ти се спичат; от всеки храст заплашително наднича плумбаго, и е толкова ярко, че направо те ослепява; не се чудете, че сигурно съм най-щастливият човек в Англия, защото виждам истински сняг!

Беше забележителен събеседник, специализирал се да води романтични разговори. На лорд Пелфорд му стана интересно. На младини беше пътувал много, беше бродил под изгарящото слънце и донякъде познаваше болезненото желание на човек да види сиви небеса и стремително носещи се, натезали от сняг облаци.

– Искате ли да обядваме заедно? – предложи той. – И аз познавам доста добре Южна Африка.

Лу, който съвършено си планираше времето, хвърли поглед нагоре-надолу по пътя и видя, че него-

вият помощник, който му беше дал знак, че на алеята излиза почитаемият лорд, вече е изчезнал. Самият Лу трепереше от студ, докато чакаше своята жертва да се появи. След като малко се поколеба, той каза:

– Много сте любезен, но имам чувството, че ще се възползвам от вашето...

– Ни най-малко – прекъсна го гостоприемният домакин.

Лу бавно тръгна редом с лорда по алеята, като остави автомонтьора си да бърника мотор, който нямаше никаква нужда да бъде поправян.

– Така е, обичам Коледа у дома. Намислил съм на сутринта да обиколя бедняшките къщи – синдрома на Харун ал Рашид, който сигурно е присъщ на всеки богат човек. Само че не съм ориентиран много добре. Мислех, че има коптори в Уайтчапъл, но научих, че това е много почтен делови квартал, където не живеят бедняци.

Лорд Пелфорд се засмя.

– Чувството ми е познато, но никога не успях да си доставя това удоволствие. Казвам се Пелфорд, аз съм лорд Пелфорд.

– Граф Пелфорд? – попита Лу, застина на място и погледна с изненада спътника си.

Негова светлост бе донякъде поласкан.

– Виж ти... Чувал съм за вас – каза господин Уидързайн. – Директор сте на куп компании, нали? Колко странно! Веднъж малко остана да ви пиша, за да ви питам няма ли да приемете да участвате в моя управителен съвет в Лондон!

Лорд Пелфорд промърмори, че е поласкан от честта.

– Ще бъда напълно откровен с вас – каза Лу. – Предполагах, че като научите името ми, няма да ви е познато. Казвам се Джон Елмър.

И преди другият да се съвземе от изненадата, Лу продължи:

– Никой не знае, че съм в Англия. Тук имаше различни дреболии за оправяне, така че пътуването ми за удоволствие се превърна в истинска необходимост. Бог знае как е изтекла конфиденциална информация за нова придобивка, която разработвам.

И той се зае да обяснява. Ставало въпрос за „Калахари Екстеншън“ – западнала минна компания. Както негова светлост знаел, акциите се обезценили до стойността на хартията, на която били отпечатани.

Негова светлост знаеше повече от това. Добре му беше известно, че Джон Елмър е нещо като отшел-

ник, който живее в къща за петстотин лири на сред пустинята Калахари и никога не посещава Англия. По сведения от лондонското Сити Елмер беше милионер, при това удесеторен, и уволняваше лондонските си управители и за най-дребния пропуск.

Пелфорд гледаше грубите черти на своя гост с нов и повишен интерес.

– Махнах от пазара всички акции на минната компания – продължи Лу. – Чудите се защо? Ами... Ще ви кажа. Открих, че най-богатото златоносно находище, което притежавам, влиза в рамките на „Калахари Екстеншън“. Казвам ви го като нещо по-верително. И единственото, което не желая да се знае, е, че се намирам в Англия. Колкото до работата с Харун ал Рашид...

– Мисля, че мога да ви помогна в това – каза лорд Пелфорд. – Дъщеря ми много се интересува от благотворителност. В момента всъщност е в Париж, но съм сигурен, че когато се завърне, с радост ще ви помогне. От своя страна, аз проявявам голям интерес към новата ви компания, господин Елмър...

Лу не спря да говори по време на обета и през по-голямата част от следобеда. Нощта прекара в имението, както и по-голямата част от следващия ден. А

когато вечерта лордът четеше финансовия вестник и видя съобщение, в което се казваше, че господин Джон Елмър е на едно от редките си посещения в Лондон и е отседнал в хотел „Хариджис“, стана му много забавно. Присъствието на господин Елмър в Англия не беше чак такава тайна, както той желаше.

Лу обаче изобщо не видя написаното. Прекалено го занимаваше как да уреди измъкването си. Говореше самата истина, защото си беше уредил да купи всички акции на компания „Калахари Екстеншън“. Взе ги от дилър, специализиращ в продажбата на обезценени акции, на цена шилинг за хиляда броя, което бе евтино за акциите на компания, притежаваща неколкостотин тона ръждясали машини, изоставена галерия и превишен кредит.

Освен ако човек не е заклет философ (а това не е работа за никой, настроен сантиментално), Коледа в Лондон без приятели, само с радостта, която може да създаде макар и най-добрият хотел, и никакви други начини да запълваш времето си, освен да броиш минавачите от прозореца на спалнята си, вероятно е най-потискащото преживяване, което животът може да предложи на човек.

Философията на Джон Елмър беше строго логична в своята изява. Това по-преди си пролича в залятата от слънце пустиня Калахари, когато бе останал без капка вода, а между него и най-близкото място за водопой имаше петдесет мили; той определено прояви стоицизъм и когато племе от южна Ангола го плени и се канеше да го измъчва; показва и упорито безразличие, когато правителството на Португалия едва не го разори, като отказа да плати за концесията на мина в забранената територия. Във всеки от тези случаи и във всичките като цяло Елмър бе проявил твърдост, вътрешно и външно.

Ала сега, след като имаше почти четири милиона в сметките на Банк във Великобритания, с десетки машини за разтрошаване, които боботеха и четири мини, носещи му огромни печалби, той се чувстваше победен, по-нещастен и със сигурност по-самотен, отколкото в деня, след като бе направил първото си проучване, когато, бос и окъсан, с месечна брада, се олюляваше из предградията на Фрайбург, постигнал до този момент единствено провал.

Елмър вдигна плъзгащия се прозорец малко по-нагоре и се наведе навън. Долу се бе ширнала пустинята на улица „Брук“. Покрай бордюра уни-

ло пълзеше такси, към „Парк Лейн“ вървяха мъж и жена, а далече вдясно, на площад „Хановер“, се виждаше каруцата на млекар. Ръмеше дъжд, сивите небеса бяха заплашително надвиснали; студът беше мразовит, кучешки. Коледа! Мъжът плътно се загърна с ватирания халат и предпазливо закрочи по богато украсената гостна, където омекотената от абажури светлина, убитите цветове и червените отблясъци от камината създаваха илюзията за радост.

Етажният келнер и камериерът машинално му бяха пожелали „Весела Коледа!“ и автоматично получиха възнаграждение за автоматичната си любовност. Нямаше друго за правене, освен човек да придърпа някое удобно кресло до огъня и денят му да премине в четене. Мъжът не беше стъпвал в Англия от двайсет и пет години. Не познаваше никого, освен своите пълномощници и членовете на малкия управителен комитет, а те бяха повече или по-малко негови служители, и макар че можеха да го поканят в домовете си в този най-забележителен от всички дни, той щеше да се чувства толкова не на място, колкото се чувстваше и в луксозния си апартамент на улица „Брук“.

Елмър реши да чете и взе книга, но след минута я остави и погледна часовника. Показваше десет и половина. Беше се облякъл с намерението да излезе, но после размисли. Бръкна в джоба на халата и пръстите му напипаха дебела пачка сгънати банкноти – пари, изтеглени от банката предишния ден. Причина стана набързо прочетена обява във вестника за продажбата на антики, но когато отиде в салона, установи, че организаторите на търга бяха проявили малко повече интелигентност и не предлагаха за продажба скъпи мебели на Бъдни вечер, така че търгът щеше да се проведе на 24 януари. Елмър извади банкнотите и разсеяно ги преброи, като отмяташе крайчетата с палец и показалец. Шест хиляди лири: петдесет и девет банкноти от по сто и двацет банкноти от по пет лири.

Едва беше прибрал парите обратно в джоба, когато на вратата дискретно се почука и влезе прислужникът.

– Весела Коледа, сър! – с писклив глас каза той.

– Вече ти дадох лира! – изръмжа Джон Елмър.

– Помня, сър. Ще приемете ли младата дама от „Сътънс“?